

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžf/67/2015
Identifikačné číslo spisu: 4014201078
Dátum vydania rozhodnutia: 28.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4014201078.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Sone Langovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu: FENESTRA Sk, spol. s r. o., Priemyselná 17, Zlaté Moravce, IČO: 36 521 451, právne zastúpený: Matejka & Haluška s. r. o., Lazovná 20, Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100304/1/409697/2014 zo dňa 16.09.2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/30/2014-43 zo dňa 23.06.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/30/2014-43 zo dňa 23.06.2015 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred súdom prvého stupňa

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej v texte rozsudku len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) v súlade s ust. § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti v záhlaví uvedeného rozhodnutia, ktorým žalovaný správny orgán postupom podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „daňový poriadok“ alebo „zákon č. 563/2009 Z. z.“) potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Nitra, kontaktné miesto Zlaté Moravce č. 9416301/5/2711170/2014 zo dňa 11.06.2014, ktorým správca dane podľa § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku vyrubil žalobcovi pokutu 60,- eur za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku za nepredloženie súhrnného výkazu DPH za august 2010 v lehote a v súlade s § 80 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zákon č. 222/2004 Z. z.“ alebo „zákon o DPH“).

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nebol v konaní úspešný.

Krajský súd v odôvodnení preskúmaného rozsudku citujúc ustanovenia § 88 ods. 9 zákona o DPH, § 154 ods. 1 písm. j), § 155 ods. 1 písm. e) a § 155 ods. 3 daňového poriadku, uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalobca si nespĺnil svoju povinnosť uloženú mu ust. § 80 ods. 9 zákona o DPH, čím naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 154 ods. 1 daňového poriadku, preto vyrubená pokuta podľa ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku bola vyrubená v súlade so zákonom, v lehote podľa ust. § 69 ods. 1 daňového poriadku.

K námietke žalobcu, že v čase administratívneho konania bolo proti žalobcovi začaté reštrukturalizačné konanie, prvostupňový súd uviedol, že pri rozhodovaní o veci sa súd nezaoberal problematikou vzťahu vyrubenej pokuty ako pohľadávky k zákonu č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zákon č. 7/2005 Z. z.“ alebo „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), na ktorý žalobca v žalobe poukazoval. Spôsob následného uplatnenia pohľadávky v reštrukturalizačnom alebo konkurznom konaní nie je a nemôže byť predmetom skúmania v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného, nakoľko v správnom súdnictve súd nemá právomoc rozhodovať o postupe pri uplatňovaní a vymáhaní takej pohľadávky (rozsudok NS SR sp. zn. 9Sžso/60/2001).

II.

Odvolanie žalobcu, Vyjadrenie žalovaného

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, a to z dôvodu, že predmetný rozsudok bol vydaný v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže prvostupňový súd neaplikoval všetky relevantné právne normy a ním aplikované právne normy nesprávne interpretoval.

Žalobca zdôraznil, že už v žalobe poukazoval na to, že uznesením Okresného súdu v Nitre vydaným pod sp. zn. 32R/3/2013 zo dňa 15.05.2013 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 97/2013 zo dňa 22.05.2013 bolo voči žalobcovi začaté reštrukturalizačné konanie, uznesením z 21.06.2013 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 124/2013 zo dňa 28.06.2013 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu a uznesením z 31.01.2014 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 26/2014 zo dňa 07.02.2014 bol potvrdený reštrukturalizačný plán žalobcu prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 10.01.2014 a súčasne skončená reštrukturalizácia.

Uviedol, že vychádzajúc z ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii, najmä z jeho ust. § 120 ods. 1 a ods. 2 možno na základe diferenčného kritéria času vzniku pohľadávky v reštrukturalizácii rozlišovať dve základné skupiny pohľadávok veriteľov dlžníka, a to pohľadávky, ktoré sa uplatňujú prihláškou podľa § 121 a nasl. zákona č. 7/2005 Z. z. a prednostné pohľadávky.

Pohľadávky uplatňované v reštrukturalizácii prihláškou predstavujú rozhodujúcu skupinu pohľadávok, tzv. staré dlhy, ktorých splnenie je účelom a cieľom reštrukturalizácie, pričom ide o pohľadávky vzniknuté pred začatím reštrukturalizačného konania; osoby oprávnené z takýchto pohľadávok (veritelia) sú povinné v záujme aspoň čiastočného uspokojenia ich prihlásiť spôsobom ustanoveným zákonom č. 7/2005 Z. z. do reštrukturalizácie s tým, že pokiaľ tieto prihláškou uplatnené nebudú, v dôsledku potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zanikne právo tieto nároky voči dlžníkovi vymáhať. V zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. sa riadne a včas prihlásené pohľadávky veriteľov dlžníka zahŕňajú do reštrukturalizačného plánu a sú v zmysle neho uspokojované. Naopak, za prednostné pohľadávky zákon považuje také peňažné pohľadávky veriteľov dlžníka, ktoré vznikli voči dlžníkovi počas reštrukturalizačného konania, po jeho začatí, pričom na ne nepôsobia účinky začatia reštrukturalizačného konania a ani sa spravidla nezahŕňajú do reštrukturalizačného plánu.

Z vyššie uvedeného podľa názoru žalobcu vyplýva, že peňažné pohľadávky a iné práva na peňažné

plnenie, ktoré nespĺňajú pojmové vymedzenie prednostnej pohľadávky, najmä však nie sú založené alebo nenachádzajú svoj základ v skutkových dejoch, ktoré sa odohrali po začatí reštrukturalizačného konania, musia byť za účelom uplatňovania práv s nimi spojených v reštrukturalizácii riadne a včas uplatnené prihláškou, inak in generale platí, že v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom nadobúdajú povahu naturálnej obligácie, a teda stávajú sa nevymáhateľnými pohľadávkami, ktorý účinok explicitne vyplýva z § 120 ods. 1 druhá veta zákona č. 7/2005 Z. z. a ust. § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z.

Žalobca mal teda za to, že v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami v spojení s ust. § 84 ods. 1 písm. g) daňového poriadku táto pohľadávka zanikla z dôvodu, že nebola v reštrukturalizačnom konaní riadne a včas prihlásená.

Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že preskúmaným rozhodnutím bola uložená pokuta podľa ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j) citovaného zákona, ktorého sa žalobca dopustil nepredložením súhrnného výkazu DPH za mesiac august 2010 v zákonom stanovenej lehote, ktorý výkaz žalobca nepodal do 20.09.2010, ale až dňa 21.09.2010. Z uvedeného je zrejmé, že omeškanie žalobcu so splnením nepenažnej daňovej povinnosti sa vzťahuje na obdobie pred začatím reštrukturalizačného konania voči žalobcovi.

Z tohto dôvodu žalobca trval na tom, že pohľadávka, ktorej zodpovedá právna povinnosť žalobcu zaplatiť pokutu je právom na peňažné plnenie, ktorého vznik nemožno v insolvenčných pomeroch viazať len na vydanie rozhodnutia o jeho uložení, ale toto v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. vzniklo pred začatím reštrukturalizačného konania voči žalobcovi, a preto ho bolo za účelom dosiahnutia plnenia potrebné riadne a včas uplatniť v reštrukturalizácii prihláškou.

Žalobca namietal, že prvostupňový súd oddelil otázky zákonnosti uloženia pokuty napádaným rozhodnutím a jej vymáhateľnosti, ktorou sa z tohto dôvodu nezaoberal, čo však žalobca považoval za formalistické posúdenie.

Žalobca nenamietal, že správca dane je povinný v stanovených prípadoch uložiť pokutu, avšak existenciu tejto povinnosti a lehotu na jej vykonanie nemožno posudzovať izolovane len s odkazom na doslovný jazykový výklad ust. § 155 ods. 1 daňového poriadku, ale aj v spojení s ustanoveniami upravujúcimi zánik tohto práva, ako aj s účelom uloženia pokuty, ktorým nepochybne je jej následné vymáhanie, nakoľko existencia povinnosti uložiť pokutu bez následnej a s tým spojenej povinnosti jej vymáhania by nemala žiadne opodstatnenie a nešlo by o efektívnu správu daní, na ktorej má štát nepochybny záujem, ani nemôže dôjsť k naplneniu samotného účelu sankcie smerujúcej k represii daňového subjektu.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Nitre zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, alebo rozsudok Krajského súdu v Nitre zruší a vec vráti Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojho písomného vyjadrenia k žalobe z dôvodu, že odvolanie podané žalobcom neobsahuje žiadne nové skutočnosti ako tie, ku ktorým sa už žalovaný vyjadroval.

III.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 12 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk (§ 156 ods. 1, ods. 3 OSP v spojení s § 246c

ods. 1 veta prvá OSP a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom súdneho preskúvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Nitra, kontaktné miesto Zlaté Moravce zo dňa 11.06.2014 č. 9416301/5/2711170/2014. Týmto rozhodnutím správca dane podľa § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku v znení neskorších predpisov vyrubil žalobcovi pokutu 60,- eur za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku za nepredloženie súhrnného výkazu DPH za mesiac august 2010 v lehote a v súlade s § 80 zákona č. 222/2004 Z. z.

Z obsahu administratívneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že správca dane zistil, že daňový subjekt (žalobca) nepodal súhrnný výkaz na dani z pridanej hodnoty za august 2010 v termíne do 20.09.2010. Zákonom stanovená lehota na jeho podanie bola do 20.09.2010 podľa ust. § 80 ods. 9 zákona č. 222/2004 Z. z. Keďže tento výkaz nebol podaný v zákonom stanovenej lehote, správca dane vydal uvedené rozhodnutie.

IV.

Právna úprava, právne názory odvolacieho súdu

Podľa ust. § 80 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z., platiteľ je povinný podať súhrnný výkaz za každý kalendárny mesiac, v ktorom

- a) dodal tovar oslobodený od dane podľa § 43 ods. 1 z tuzemska do iného členského štátu osobe, ktorá je identifikovaná pre daň v inom členskom štáte,
- b) premiestnil tovar oslobodený od dane podľa § 43 ods. 4,
- c) sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ podľa § 45,
- d) dodal službu s miestom dodania v inom členskom štáte podľa § 15 ods. 1 zdaniteľnej osobe alebo právnickej osobe, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je identifikovaná pre daň, a táto osoba je povinná platiť daň.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, súhrnný výkaz je povinná podať aj zdaniteľná osoba registrovaná pre daň podľa § 7 alebo § 7a za každý kalendárny štvrtýrok, v ktorom dodala službu podľa odseku 1 písm. d).

Podľa ust. § 80 ods. 9 citovaného zákona, osoby podľa odsekov 1 až 3 sú povinné podať súhrnný výkaz elektronickými prostriedkami najneskôr do 25 dní po skončení obdobia, za ktoré sú povinné podať súhrnný výkaz. Súhrnný výkaz musí byť podpísaný zaručeným elektronickým podpisom. Súhrnný výkaz podaný elektronickými prostriedkami nemusí byť podpísaný zaručeným elektronickým podpisom, ak osoba, ktorá podáva súhrnný výkaz, má s daňovým úradom uzavretú písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia a ak osoba, ktorá podáva súhrnný výkaz, písomne oznámi daňovému úradu údaje potrebné na doručovanie na tlačive podľa vzoru uverejneného na internetovej stránke Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku, správneho deliktu sa dopustí ten, kto nesplní niektorú z povinností nepeňažnej povahy podľa tohto zákona lebo podľa osobitných predpisov, pričom nejde o správny delikt podľa písmen a) až i).

Podľa § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku, správca dane uloží pokutu od 60,- eur do 3 000,- eur za správny delikt podľa ust. § 154 ods. 1 písm. d) a j); ak je správcom dane obec, uloží pokutu najviac do výšky vyrubenej dane alebo poplatku, nie menej ako 5,- eur, najviac však do 1 500,- eur.

Odvolací súd v predmetnej veci rozhodoval o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/30/2014-43 zo dňa 23.06.2015, ktorým prvostupňový súd žalobu zamietol.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a

vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 OSP skonštatoval, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu.

S jeho stručným odôvodnením sa v celom rozsahu stotožňuje a pre doplnenie udáva nasledovné.

Žalobca v podanom odvolaní namietal, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho a neúplne zisteného skutkového stavu, ako aj z nesprávneho posúdenia veci z dôvodu, že sa prvostupňový súd nezaoberal skutočnosťou, že uznesením Okresného súdu Nitra vydaným pod sp. zn. 32R/3/2013 dňa 15.05.2013, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 97/2013 zo dňa 22.05.2013 bolo voči žalobcovi začaté reštrukturalizačné konanie, uznesením z 21.06.2013 a zverejneným v Obchodnom vestníku č. 124/2013 zo dňa 28.06.2013 bola povolená reštrukturalizácia žalobcu a uznesením z 31.01.2014, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 26/2014 zo dňa 07.02.2014 bol potvrdený reštrukturalizačný plán žalobcu prijatý schvaľovacou schôdzou dňa 10.01.2014 a súčasne skončená reštrukturalizácia.

Podľa názoru žalobcu prvostupňový súd sa nezaoberal skutočnosťou, či uloženiu pokuty správcom dane nebránili osobitné právne normy, v tomto prípade zákon č. 7/2005 Z. z.

Žalobca upozornil na skutočnosť, že podľa ust. § 84 ods. 1 písm. g) daňového poriadku pohľadávky, ktoré v reštrukturalizačnom konaní neboli riadne a včas prihlásené zanikajú. Zdôraznil, že s touto skutočnosťou sa nevysporiadal tak správca dane, ako ani prvostupňový súd.

Senát odvolacieho súdu k uvedenej námietke žalobcu považuje za potrebné uviesť, že nie je možné sa s ňou stotožniť, pretože existencia povoleného reštrukturalizačného konania nemá na prejednávanú vec žiadny relevantný vplyv.

V preskúmvanej veci nie je sporné, že súhrnný výkaz podal žalobca na dani z pridanej hodnoty za mesiac august 2010 dňa 21.09.2010, pričom zákonom stanovená lehota na jeho podanie bola do 20.09.2010. Keďže správca dane konštatoval porušenie povinnosti daňového subjektu postupom podľa ust. § 80 ods. 9 zákona č. 222/2004 Z. z., vydal rozhodnutie, ktorým uložil daňovému subjektu pokutu vo výške 60,- eur v zmysle ust. § 155 ods. 1 písm. e) daňového poriadku za správny delikt podľa ust. § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku, v zmysle ktorého sa správneho deliktu dopustí ten, kto nesplní niektorú z povinností nepenažnej povahy podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že uloženie pokuty predstavuje zákonom stanovenú povinnosť správcu dane, a to bez ohľadu na skutočnosť, či táto sankcia ako daňová pohľadávka bude alebo nebude prihlásená do reštrukturalizačného konania v zmysle ust. § 120 zákona č. 7/2005 Z. z.

Správca dane je v zmysle § 155 ods. 1 daňového poriadku povinný pri zistení, že zo strany kontrolovaného daňového subjektu došlo k spáchaniu správneho deliktu, uložiť mu pokutu. Inak povedané, daňový poriadok neumožňuje správcovi dane rozhodnúť sa podľa okolností daného prípadu, či kontrolovanému daňovému subjektu pokutu uloží alebo nie.

V administratívnom konaní nebolo sporné, že žalobca sa dopustil správneho deliktu, a to nepodaním súhrnného výkazu dane z pridanej hodnoty za august 2010 v zákonom stanovenej lehote, preto postup správcu dane považoval odvolací súd za vecne správny.

Predmetom súdneho prieskumu bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia o uložení sankcie v zmysle daňového poriadku a nie posúdenie správnosti prihlásenej pohľadávky v reštrukturalizačnom konaní.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade je nutné rozlíšiť právo vzniku pohľadávky a právo uplatnenia pohľadávky, ktoré nemožno stotožňovať.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd SR dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom, pričom v konaní žalovaného správneho orgánu, ako ani v konaní, ktoré mu predchádzalo, nebola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Námietky žalobcu uvádzané tak v žalobe, ako aj v odvolaní považoval odvolací súd vo vzťahu k posudzovanému rozhodnutiu za právne irelevantné.

Najvyšší súd SR preto rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/30/2014-43 zo dňa 23.06.2015 podľa ust. § 219 ods. 1, ods. 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492 ods. 2 ustanovil, že odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.